

Verslag Symposium

Kwaliteit van leven in christelijk perspectief

19 en 20 januari 2007

Op 19 en 20 januari 2007 werd in het Vormingscentrum Guislain te Gent een symposium gehouden onder de titel "Kwaliteit van leven in christelijk perspectief".

Dit symposium was een gezamenlijk initiatief van de Stichting Medische Ethiek, die in Nederland gevestigd is, het Vormingscentrum Guislain vzw en het Internationaal Instituut Kanunnik Triest (Broeders van Liefde). Ze werd bijgewoond door ruim 70 personen.

v.l.n.r.: Mgr. dr. W.J. Eijk, Prof. dr. J.P.M. Lelkens en Br. dr. René Stockman

De opzet was door voordrachten en een paneldiscussie antwoorden te vinden op vragen die ontstaan rond het veranderende klimaat waarin beslissingen rond het

levenseinde worden genomen vanuit katholiek perspectief. Terwijl de discussie rond euthanasie zich aanvankelijk geheel richtte op levensbeëindigend handelen op verzoek van de betrokkene is het accent van de argumenten waarop dergelijke beslissingen gebaseerd worden verplaatst naar een oordeel over kwaliteit van leven, met name de ondraaglijkheid van het lijden. Mgr. Eijk, voorzitter van de Stichting Medische Ethiek en bisschop van Groningen-Leeuwarden, ging uitvoerig in op de intrinsieke, d.w.z. de essentiële waarde van het leven (in onderscheid met de accidentele waarden die men eraan kan toekennen) en in een tweede voordracht op het proportionaliteitsbeginsel als grondslag voor beslissingen in verband met het staken van levensverlengend handelen. Een bijzondere vorm daarvan werd door Prof. dr. J. Lelkens besproken in zijn voordracht over de patiënten in "persistent vegetative state", die evenals alle menselijke personen tot hun laatste moment recht hebben op vocht en voeding.

De euthanasiewetgeving in Nederland en die in België werd kritisch met elkaar vergeleken door Mr. Frank Judo, waarna Prof. dr. H. Nys inging op het thema "wrongful life" en "wrongful birth" en de juridische uitspraken, speciaal de uitspraak van de Nederlandse Hoge Raad in de zaak Kelly, en wetgeving die daaromtrent bestaan. Het Gronings protocol voor levensbeëindiging bij ongeneeslijk zieke pasgeborenen, als lokaal beleid begonnen maar stilaan tot algemene regelgeving verheven, werd geanalyseerd door Mr. dr. M. Buijsen. De ethische implicaties van de terminale of palliatieve sedatie werden besproken door dr. J. Raymakers. De praktijk van de palliatieve zorg in al zijn aspecten werd helder uiteengezet door Prof. dr. K. Vissers, hoogleraar palliatieve zorg.

Twee belangrijke getuigenissen over de waarde van het leven van ernstig mentaal en/of fysiek gehandicapte mensen maakten bijzondere indruk. Orthopedagoog Herman Wouters liet met hulp van video-illustraties zien hoe waardevol en zinvol het zorgende contact met ernstig gehandicapten is. Br. dr. R. Stockman, generale overste van de Congregatie van de Broeders van Liefde, toonde op overtuigende wijze aan welke de dubbele zin van het leven is van mensen die naar algemeen gevoelen slechts een marginaal bestaan leiden: de waarde van hun eigen leven als mens met de eigen bestemming, maar ook de zin die door hun conditie aan het leven van de zorgverleners verleend wordt.

In de paneldiscussie bespraken Prof. dr. W. Distelmans, Mr. F. Keuleneer, Mr. P. van der Velden en Dr. F. Hamburg een drietal stellingen of uitgangspunten die uit stellingen van de sprekers waren afgeleid en betrokken in die bespreking ook vragen van de aanwezigen.

Zowel de organisatoren als de deelnemers zien terug op twee zeer geslaagde dagen. De voordrachten zullen op korte termijn in gedrukte vorm verschijnen.

* * * * *